

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شناخت تأسیسات و اماکن ورزشی

رشته تربیت بدنی

گروه تحصیلی علوم ورزشی

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۴۴۷۴

۷۹۶	خواجوی، داریوش
/۰۶۸	شناخت تأسیسات و اماکن ورزشی / مؤلف: داریوش خواجوی. - تهران: شرکت
ش ۷۶۵ خ	چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۱.
۱۳۹۱	۱۱۱ص. : مصور. - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۴۴۷۴)
	متون درسی رشته تربیت بدنی گروه تحصیلی علوم ورزشی، زمینه خدمات.
	برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های
	درسی رشته تربیت بدنی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش وزارت
	آموزش و پرورش.
	۱. ورزشگاه‌ها - تأسیسات. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر برنامه‌ریزی و
	تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش. ب. عنوان. ج. فروست.

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های
فنی و حرفه ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب گاه (وب سایت)

این کتاب براساس نظرات هنرآموزان در مرداد ماه ۸۶ بازنگری و اصلاح شده است.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کاردانش

نام کتاب: شناخت تأسیسات و اماکن ورزشی - ۴۸۶/۳

مؤلف: داریوش خواجوی

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶-۸۸۳، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: www.chap.sch.ir

عکاس: نسرین اصغری

صفحه آرا: صغری عابدی

طراح جلد: مریم کیوان

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

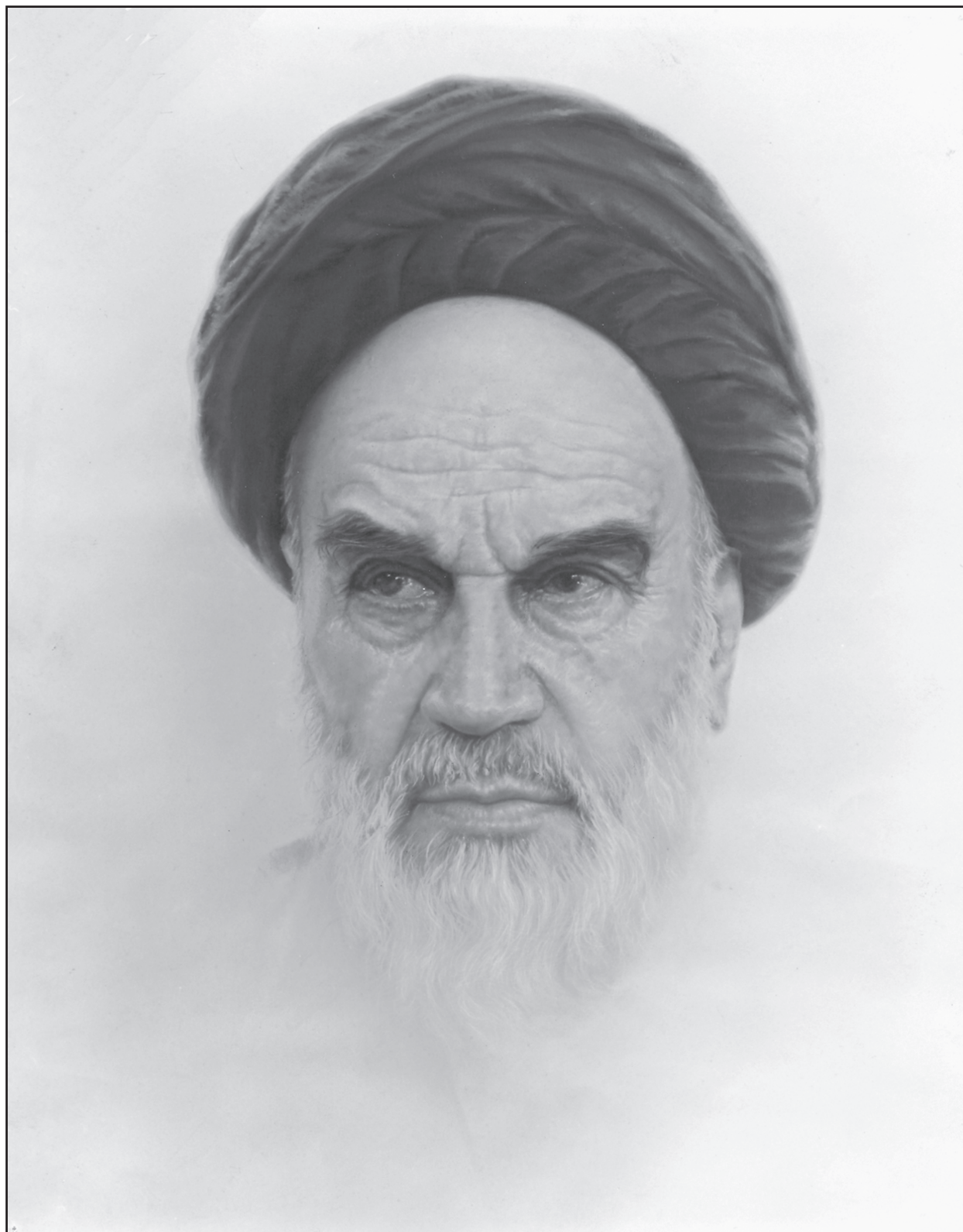
تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۰۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۴۴۵/۶۸۴

چاپخانه: فارسی

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دهم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۵-۸۳۶-۰۵-۰۹۶۴ ISBN 964-05-0836-5

جسم سالم همراه فکر سالم به انسان اعتماد به نفس می دهد.

امام خمینی (ره)

فهرست مطالب

الف) تأسیسات و اماکن ورزشی

۲	فصل یکم: تاریخچه‌ی احداث تأسیسات و اماکن ورزشی
۲	۱-۱- تاریخچه‌ی اماکن ورزشی جهان
۵	۱-۲- تاریخچه‌ی اماکن ورزشی ایران
۱۱	فصل دوم: تأسیسات و اماکن ورزشی
۱۱	۲-۱- تقسیم‌بندی کلی اماکن ورزشی از نمای بالا
۱۲	۲-۲- انواع اماکن ورزشی
۱۴	۲-۳- انواع فضاهای ورزشی به لحاظ بهره‌برداری
۱۶	فصل سوم: نحوه‌ی انتخاب اماکن ورزشی براساس وضعیّت و موقعیّت جغرافیایی
۱۶	۳-۱- شرایط و چگونگی استقرار ورزشگاه‌ها
۱۷	۳-۲- انتخاب اماکن ورزشی براساس وضعیّت و موقعیّت جغرافیایی
۲۳	فصل چهارم: مشخصات کالبدی فضاهای ورزشی (کف‌پوش، در، دیوار و سقف)
۲۳	۴-۱- مشخصات کف‌پوش سالن‌ها
۲۶	۴-۲- مشخصات در، دیوار سالن‌ها
۲۸	۴-۳- مشخصات سقف سالن‌ها
۲۹	۴-۴- رنگ کف‌پوش، دیوار و سقف سالن‌های ورزشی چند منظوره
۲۹	۴-۵- مشخصات کالبدی اماکن مرطوب

ب) ابعاد و اندازه‌های زمین ورزشی و نحوه‌ی ترسیم خطوط و حریم‌های آن

فصل پنجم: ابعاد و اندازه‌های استاندارد مسابقاتی و تمرینی فضاهای ورزشی و نحوه‌ی ترسیم خطوط و

۳۳	حریم‌های آن
۳۳	۵-۱- نحوه‌ی ترسیم خطوط زمین‌های ورزشی
۳۴	۵-۲- ترسیم زمین والیبال
۳۶	۵-۳- ترسیم زمین بسکتبال
۳۹	۵-۴- ترسیم زمین فوتبال
۴۱	۵-۵- ترسیم زمین هندبال
۴۴	۵-۶- ترسیم زمین بدمینتون
۴۶	۵-۷- ترسیم زمین تنیس

ج) مشخصات و شرایط محیطی و فضاهای جانبی اماکن ورزشی

۵۱	فصل ششم: مشخصات و شرایط محیطی اماکن ورزشی
۵۱	۶-۱- نور
۵۴	۶-۲- عایق‌کاری صوتی (اکوستیک)
۵۵	۶-۳- رطوبت
۵۷	۶-۴- دما

۶۰	فصل هفتم: وضعیت امکانات و فضاهای جانبی اماکن ورزشی
۶۰	۷-۱- رخت‌کن
۶۴	۷-۲- سرویس‌های بهداشتی (توالت‌ها)
۶۴	۷-۳- سرویس‌های رفاهی و خدماتی (پارکینگ، اتاق کمک‌های اولیه و ...)

د) وسایل و تجهیزات ورزشکار و بازی

۷۱	فصل هشتم: وضعیت وسایل و تجهیزات ورزشکاران و وسایل و تجهیزات بازی در اماکن ورزشی
۷۲	۸-۱- ورزش‌های دسته‌جمعی توپ‌ی
۷۴	۸-۲- ورزش‌های راکتی
۷۵	۸-۳- ورزش‌های قدرتی و مبارزه‌ای
۷۷	۸-۴- ورزش زورخانه‌ای (باستانی)

۷۷	۵-۸- ورزش‌های آبی
۷۸	۶-۸- ورزش‌های طبیعی سرزمینی (اسکی، کوه‌نوردی، دوچرخه‌سواری)
۷۹	۷-۸- دوومیدانی

هـ) حفظ و نگهداری و ایمن‌سازی فضاها، تسهیلات و وسایل

۸۲	فصل نهم: چگونگی حفظ و نگهداری اماکن ورزشی
۸۳	۱-۹- حفظ و نگهداری فضاهای ورزشی
۹۰	۲-۹- حفظ و نگهداری استخر
۹۵	۳-۹- حفظ و نگهداری وسایل و تجهیزات
۱۰۳	فصل دهم: نحوه‌ی ایمن‌سازی فضاها و وسایل بازی
۱۰۳	۱-۱۰- مراحل ایمن‌سازی فضاهای ورزشی
۱۰۴	۲-۱۰- عوامل ایمنی در انتخاب محل
۱۰۴	۳-۱۰- ایمنی در ساختمان‌های ورزشی (اماکن سرپوشیده)
۱۰۷	۴-۱۰- ایمنی در فضاهای تربیت بدنی (اماکن روباز)
۱۰۸	۵-۱۰- ایمنی وسایل و تجهیزات بازی
۱۱۰	منابع و مأخذ

مقدمه

دانش‌آموزان رشته‌ی تربیت بدنی در آینده ممکن است به‌عنوان ورزشکار، معلم تربیت‌بدنی، مربی ورزش، مدیر ورزشی و ... نقشی را ایفا کنند. بنابراین، آنان باید علاوه بر آشنایی با رشته‌ی ورزشی تخصصی خود، با بعضی از مسائل مربوط به تربیت‌بدنی و ورزش نیز آشنایی کافی داشته باشند. همان‌طور که یک دانش‌آموز رشته‌ی تربیت‌بدنی باید تا حدودی با تاریخچه‌ی تربیت‌بدنی و ورزش آشنا باشد بدون این که تاریخ‌دان باشد و یا تا حدودی با طب ورزشی آشنا باشد بدون این که طبابت کند، باید با مشخصات و ویژگی‌های ساختمان‌های ورزشی، فضاهای جانبی اماکن ورزشی، ابعاد و اندازه‌های زمین و حریم زمین‌های ورزشی، وضعیت وسایل و تجهیزات ورزشکاران، نحوه‌ی مدیریت و حفظ و نگهداری اماکن ورزشی، چگونگی ایمن‌سازی فضاهای ورزشی و ... آشنایی لازم را داشته باشد تا در صورت پذیرش یکی از مسئولیت‌های فوق، به ورزشکاران و یا افراد زیردست نیز چگونگی استفاده از آن‌ها را آموزش دهد. هم‌چنین، در صورت لزوم، با معمار سازنده‌ی اماکن ورزشی همکاری نماید و نتایج تحقیقات تجربی خود را برای پیشبرد بهتر ورزش و فعالیت‌های ورزشی در اختیار گروه طراحان قرار دهد.

هدف این کتاب، آشنا ساختن دانش‌آموزان رشته‌ی تربیت‌بدنی با تأسیسات و اماکن ورزشی است که در پنج بخش تنظیم شده است.

بخش (الف) مربوط به تأسیسات و اماکن ورزشی است. در بخش (ب) ابعاد و اندازه‌های استاندارد مسابقاتی و تمرینی و نحوه‌ی ترسیم خطوط و حریم زمین‌های ورزشی بیان شده است. بخش (ج) مشخصات و شرایط محیطی اماکن ورزشی و چگونگی وضعیت امکانات و فضاهای جانبی اماکن ورزشی را توضیح می‌دهد. در بخش (د) وضعیت وسایل و تجهیزات ورزشکاران و وسایل و تجهیزات بازی در اماکن ورزشی شرح داده شده است و در آخرین بخش (ه) نیز چگونگی حفظ و نگهداری اماکن ورزشی ارائه گردیده است.

مؤلف

هدف کلی

شناخت تأسیسات، اماکن و تجهیزات ورزشی و آشنایی با نگهداری، بهره‌برداری و ایمن‌سازی آن‌ها